

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

356 WET van 6 mei 1971, houdende wijziging van de Leerplichtwet 1969 en van de Arbeidswet 1919, zomede van enkele andere wetten.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de Leerplichtwet 1969 (*Stb.* 1968, 303) en de Arbeidswet 1919 (*Stb.* 1919, 624) en in verband daarmee enkele andere wetten dienen te worden gewijzigd teneinde een partiële leerplicht in het leven te roepen voor minderjarigen, die geen volledig dagonderwijs meer genieten, en dat voorts de eerstgenoemde wet ook uit anderen hoofde moet worden gewijzigd;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Leerplichtwet 1969 wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. De onderdelen *c* en *d* worden vernummerd tot *d* en *e*.
2. Na onderdeel *b* wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

c. „onderwijsinstituut”:

1. een door Ons krachtens artikel 61 van de Wet op het voortgezet onderwijs aangewezen vormingsinstituut voor jeugdigen;
2. een school voor beroepsonderwijs, voor zover daaraan onderwijs wordt gegeven in het kader van de Wet op het leerlingwezen;
3. een andere door Onze minister voor de toepassing van § 2a aan te wijzen instelling, waar onderwijs of vorming wordt gegeven.

3. In onderdeel *d* wordt voor „hij die met de leiding van de school is belast;” geplaatst: 1. en wordt toegevoegd: 2. hij die met de leiding van het onderwijsinstituut is belast;

B

Aan artikel 3 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. De inschrijving als leerling van een school kan voor het laatste leerjaar, bedoeld in het eerste lid onder *a* of *b*, door de in artikel 2 bedoelde personen worden vervangen door een inschrijving als leerling van een onderwijsinstituut overeenkomstig § 2a indien:

- a*. uit een verklaring van een door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de minderjarige in het bevolkingsregister is opgenomen, aangewezen arts – niet zijnde de behandelende arts – en een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmee door Onze minister gelijkgestelde pedagoog of psycholoog blijkt, dat zij de minderjarige niet geschikt achten het volledig dagonderwijs langer te volgen, of
- b*. de minderjarige het voorlaatste jaar van zijn leerplicht nog op een school voor gewoon lager onderwijs heeft door-

gebracht en hij binnen redelijke afstand geen individueel technisch onderwijs, individueel huishoud- of nijverheidsonderwijs of landbouwonderwijs met eenvoudig leerplan kan volgen.

C

Na § 2 wordt § 2a ingevoegd, luidende:

§ 2a. *Partiële leerplicht*

Artikel 4a. De in artikel 2 bedoelde personen zijn verplicht te zorgen, dat de minderjarige overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf is ingeschreven als leerling van een onderwijsinstituut, indien:

- a*. ten aanzien van de minderjarige de leerplicht, bedoeld in § 2 van deze wet, is geëindigd, en
- b*. de minderjarige geen volledig dagonderwijs volgt.

Artikel 4b. 1. De in het vorige artikel bedoelde verplichting vangt aan op het in artikel 3, eerste lid onder *a* of *b*, bedoelde tijdstip en eindigt op de laatste dag van het derde leerjaar.

2. Indien de minderjarige ten aanzien van wie de leerplicht, bedoeld in § 2 van deze wet, is geëindigd, gedurende enige tijd volledig dagonderwijs volgt, wordt deze tijd in mindering gebracht op het in het vorige lid bedoelde tijdvak.

Artikel 4c. 1. Indien de minderjarige als leerling van een onderwijsinstituut is ingeschreven, is hij verplicht gedurende een door Ons te bepalen aantal dagen per week, dat afhankelijk kan zijn van de leeftijd, het onderwijs geregeld te volgen.

2. De verplichting het onderwijs geregeld te volgen begint op de dag, waarop de minderjarige na inschrijving op dat onderwijsinstituut kan plaatsnemen, en eindigt tegelijk met de verplichting van de in artikel 2 bedoelde personen om te zorgen, dat de minderjarige als leerling van een onderwijsinstituut is ingeschreven.

3. Het onderwijs wordt geregeld gevolgd, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd.

4. Onze minister kan toestaan, dat minderjarigen jaarlijks onderwijs volgen in een door hem te bepalen aaneengesloten periode, indien zij tengevolge van de aard van hun beroep of van het bedrijf, waar zij werkzaam zijn, niet in staat zijn overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid onderwijs te volgen.

D

1. In de artikelen 5, in de aanhef en onder *a*, 6, derde lid, en 8, tweede lid, wordt na „school” ingevoegd: onderscheidenlijk een onderwijsinstituut.

2. In de artikelen 11 onder *a*, *b*, *c*, *d*, *e* en *f* en 14, derde lid, wordt na „school” ingevoegd: onderscheidenlijk het onderwijsinstituut.

3. In de artikelen 5 onder *b*, 8, eerste lid, en 16, derde lid, wordt na „scholen” ingevoegd: onderscheidenlijk onderwijsinstututen.

E

1. In de artikelen 10, in de aanhef, 12, 13, 14, tweede lid, 21, 23 en 27, eerste lid, vervallen na „hoofd” de woorden: van de school.

2. In de artikelen 17 en 18, eerste lid, vervallen na „hoofden” de woorden: van de scholen.

F

In artikel 6, derde lid, vervallen na „verklaring” de woorden: van een arts.

G

Artikel 7 wordt gelezen:

Artikel 7. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder *a* kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring van een door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de minderjarige in het bevolkingsregister is opgenomen, aangewezen arts – niet zijnde de behandelende arts – of van een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmede door Onze minister gelijkgestelde pedagoog of psycholoog is overgelegd, waaruit blijkt, dat deze de minderjarige niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te worden toegelaten. Deze verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.

H

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. In de aanhef worden na „in artikel 3, eerste lid,” de woorden „omschreven leerplichtige leeftijd” vervangen door: en artikel 4b, eerste lid, omschreven tijdvakken.

2. Onderdeel *b* wordt vernummerd tot *c*.

3. Na onderdeel *a* wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

b. voorzover het betreft het in artikel 4b, eerste lid, omschreven tijdvak: wegens het volgen van volledig dagonderwijs;

I

Artikel 11 wordt gewijzigd als volgt:

In de aanhef na „geregeld bezoekt” wordt ingevoegd: en de minderjarige, die ingevolge § 2a is ingeschreven als leerling van een onderwijsinstituut, is vrijgesteld van de verplichting het onderwijs geregeld te volgen.

J

Artikel 14, eerste lid, wordt gelezen:

1. Een beroep op vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden kan slechts worden gedaan, indien het hoofd op verzoek van de in artikel 2 bedoelde personen, indien het de partiële leerplicht betreft, verlof heeft verleend, dat de minderjarige de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut tijdelijk niet bezoekt.

K

In artikel 15 wordt na „de in artikel 2” ingevoegd: of in artikel 4a.

L

In artikel 18, eerste lid, worden de woorden „de verplichting, bedoeld in artikel 2, nog niet is geëindigd” vervangen door: deze wet van toepassing is.

M

In artikel 19 worden de woorden „zijn, als leerling van een school” vervangen door: of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling.

N

Artikel 20 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid worden de woorden „zijn, als leerling van een school” vervangen door: of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling.

2. In het tweede lid worden de woorden „leerplichtig kind niet als leerling van een school” vervangen door: leerplichtige of partieel leerplichtige minderjarige niet als leerling.

O

In artikel 21 worden de woorden „op school ingeschreven leerling, die nog leerplichtig is, zonder geldige reden de school” vervangen door: ingeschreven leerling, ten aanzien van wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les of praktijk-tijd.

P

Artikel 22 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid worden de woorden „leerplichtig kind niet als leerling van een school” vervangen door: leerplichtige of partieel leerplichtige minderjarige niet als leerling.

2. Het tweede lid wordt gelezen:

Blijkt aan de ambtenaar dat de in artikel 2 bedoelde personen weigeren de minderjarige als leerling van een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te laten inschrijven, zonder dat zij op grond van artikel 5 of 15 van deze verplichting zijn vrijgesteld, of dat zij niet zorgen, dat de leerplichtige minderjarige de school geregeld bezoekt, zonder dat zij op grond van artikel 11 van deze verplichting zijn vrijgesteld, dan zendt hij proces-verbaal van zijn bevindingen aan de officier van justitie.

3. Het derde lid wordt vernummerd tot het vierde. Tevens worden de woorden „verplichting, opgelegd in dat artikel” vervangen door: verplichtingen, opgelegd in artikel 2 of artikel 4a.

4. Het derde lid wordt gelezen:

Blijkt aan de ambtenaar, dat de partieel leerplichtige minderjarige het onderwijs aan het onderwijsinstituut niet geregeld volgt, dan hoort hij de minderjarige en tracht hem te bewegen zijn verplichtingen na te komen.

Q

In artikel 23 vervalt voor „kind” het woord: leerplichtig.

R

In artikel 26, eerste lid, worden de woorden: „dat artikel” vervangen door: artikel 2 of artikel 4a.

S

In artikel 27, eerste lid, worden de woorden: „voor een kind verlof verleent de school te verzuimen” vervangen door: verlof verleent, dat een minderjarige de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut tijdelijk niet bezoekt.

T

Artikel 31 wordt gewijzigd als volgt:

1. Van het eerste lid vervalt „1.” In die bepaling vervalt het zinsdeel volgend op de eerste komma van de tweede volzin, en wordt deze komma gewijzigd in een punt.

2. Het tweede lid vervalt.

U

Artikel 32 wordt gelezen:

Artikel 32. In afwijking van het in artikel 4b, eerste lid, bepaalde geldt de in artikel 4a bedoelde verplichting:

a. tot een door Ons te bepalen tijdstip slechts gedurende een leerjaar;

b. met ingang van het onder *a* bedoelde tijdstip tot een door Ons verder te bepalen tijdstip slechts gedurende twee leerjaren.

V

Na artikel 32 worden drie nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 32a. Voor de toepassing van artikel 3, eerste lid, wordt de leerplicht, indien deze ingevolge artikel 32, eerste

lid, zoals dit luidde vóór 1 augustus 1971, in de periode van 1 augustus 1970 tot 1 augustus 1971 is geëindigd, geacht tot op 1 augustus 1971 te hebben voortgeduurd.

Artikel 32b. In afwijking van artikel 4b, eerste lid, vangt de in artikel 4a bedoelde verplichting ten aanzien van minderjarigen, die op 31 juli 1971 de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt en die aan het einde van het schooljaar 1969-1970 leerplichtvrij geworden zijn, aan op 1 augustus 1971.

Artikel 32c. 1. Tot een door Ons te bepalen tijdstip kan aan de in artikel 4a bedoelde verplichting worden voldaan door inschrijving van de minderjarige bij een door Onze minister erkende bedrijfskursus. Aan de erkenning kunnen voorschriften worden verbonden.

2. Onze minister kan de erkenning intrekken.

W

De artikelen 35 en 36 vervallen.

X

Waar in de artikelen het woord „kind” dan wel „kinderen” is gebezigd, wordt in plaats daarvan gelezen: minderjarige, onderscheidenlijk minderjarigen, en wordt tevens het geslacht van de daarop betrekking hebbende lidwoorden en naamwoorden aangepast.

Artikel II

De Experimentenwet onderwijs (*Stb.* 1970, 370) wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 5, eerste lid, wordt in plaats van „het derde en de hogere leerjaren” gelezen: het vierde en de hogere leerjaren.

B

Artikel 5, tweede lid, vervalt.

Artikel III

De Wet op het leerlingwezen (*Stb.* 1966, 215)¹⁾ wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 8 onder a wordt gelezen:

a. de leerling niet meer leerplichtig is overeenkomstig § 2 van de Leerplichtwet 1969 en voldoet aan de eisen van toelating, gesteld in het praktijkprogramma;

Artikel IV

De Arbeidswet 1919²⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1, vijfde lid, wordt gelezen:

5. Onder „arbeid” verstaat deze wet mede alle werkzaamheden die door een kind vóór het eindigen van de in artikel 2 van de Leerplichtwet 1969 (*Stb.* 1968, 303) bedoelde leerplicht – of, zo te zijnen aanzien een der vrijstellingen, bedoeld in de artikelen 5 en 15 van die wet, geldt, binnen het tijdvak, gedurende hetwelk de vrijstelling van kracht is – buiten een onderneming worden verricht, met uitzondering van werkzaamheden die geen verband houden met de naleving van een overeenkomst.

B

Artikel 9 wordt gelezen:

Artikel 9. 1. Een kind ten aanzien van hetwelk de leerplicht ingevolge artikel 3 van de Leerplichtwet 1969 nog niet

is geëindigd of ten aanzien van hetwelk een der vrijstellingen, bedoeld in de artikelen 5 en 15 van die wet, van kracht is, dan wel ten aanzien van hetwelk vorenbedoelde leerplicht is geëindigd, doch dat de leeftijd van 15 jaar nog niet heeft bereikt, mag geen arbeid verrichten, noch werkzaamheden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c.

2. Het eerste lid geldt niet ten aanzien van arbeid van lichte aard, verricht door een kind van 15 jaar of ouder tijdens de schoolvakantie.

C

Artikel 9a wordt gelezen:

Artikel 9a. 1. Het districtshoofd, of in beroep ingevolge het zesde lid Onze Minister, kan schriftelijk en voorwaardelijk vergunnen, dat in afwijking van het in artikel 9, eerste lid, bepaalde,

a. een kind, dat met toepassing van artikel 3, derde lid, van de Leerplichtwet 1969 als leerling van een onderwijsinstituut ingeschreven is,

b. een kind van 15 jaar of ouder, ten aanzien van hetwelk een vrijstelling ingevolge artikel 5 of 15 van de Leerplichtwet 1969 geldt,

c. een kind, ten aanzien van hetwelk de leerplicht ingevolge artikel 3 van de Leerplichtwet 1969 is geëindigd, doch dat de leeftijd van 15 jaar nog niet heeft bereikt,

arbeid of werkzaamheden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van lichte aard verricht.

2. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid, onder a, wordt slechts geweigerd, indien zulks in het belang van het kind is te achten.

3. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt slechts verleend, indien zulks in het belang van het kind is te achten.

4. In bijzondere gevallen kan het districtshoofd, of in beroep ingevolge het zesde lid Onze Minister, schriftelijk en voorwaardelijk vergunnen, dat een kind in het belang van de kunst, de wetenschap of het onderwijs in afwijking van het in artikel 9, eerste lid, bepaalde, niet-industriële arbeid van lichte aard verricht.

5. Onverminderd het in artikel 9, tweede lid, bepaalde, kan Onze Minister voorwaardelijk vergunnen, dat in afwijking van het in artikel 9, eerste lid, bepaalde, scholieren van 15 jaar of ouder buiten schooltijd door hem aangewezen soorten arbeid van lichte aard verrichten.

6. Tegen de beschikking van het districtshoofd op een verzoek om vergunning als bedoeld in het eerste of vierde lid kunnen belanghebbenden binnen veertien dagen na de verzending der beschikking in beroep komen bij Onze Minister. Wordt in beroep de beschikking gewijzigd, dan treedt de gewijzigde beschikking in de plaats van die, waartegen beroep is ingesteld.

D

Artikel 12 wordt gelezen:

Artikel 12. 1. Een arbeider, die krachtens artikel 4c van de Leerplichtwet 1969 een cursus aan een onderwijsinstituut moet volgen, mag geen arbeid verrichten gedurende de uren waarin de cursus wordt gegeven.

2. Op een dag, waarop de in het eerste lid bedoelde cursus vóór 12 uur des middags aanvangt, mag de arbeider vóór die tijd geen arbeid verrichten. Op een dag waarop de duur van de cursus, de pauzes inbegrepen, ten minste 6 uur bedraagt, mag de arbeider geen arbeid verrichten.

3. Een arbeider als bedoeld in het eerste lid mag geen arbeid verrichten op andere tijden en andere dagen dan de overige arbeiders in de onderneming of het onderdeel van de onderneming waarin die arbeider werkzaam is.

4. De uren gedurende welke de cursus wordt gegeven, de pauzes inbegrepen, worden voor de toepassing van het bij of

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 december 1970 (*Stb.* 612).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 mei 1971 (*Stb.* 287).

krachtens hoofdstuk IV bepaalde tot ten hoogste acht uren per dag gelijkgesteld met arbeidstijd.

5. Het hoofd of de bestuurder van de onderneming is verplicht de arbeidstijd van een arbeider als bedoeld in het eerste lid zodanig in te delen, dat de arbeider de cursus gedurende het krachtens artikel 4c van de Leerplichtwet 1969 vastgestelde aantal dagen zonder bezwaar kan volgen.

E

Achter artikel 12 wordt artikel 12a ingevoegd, luidende:

Artikel 12a. 1. Het hoofd of de bestuurder van een onderneming is verplicht een jeugdig persoon, die in zijn onderneming arbeid verricht en ten aanzien van wie de partiële leerplicht, bedoeld in paragraaf 2a van de Leerplichtwet 1969, ingevolge artikel 32 dier wet niet geldt, in de gelegenheid te stellen gedurende een hele of twee halve werkdagen per week een cursus te volgen aan een onderwijsinstituut als bedoeld in de Leerplichtwet 1969, indien de wettelijke vertegenwoordiger van de jeugdige persoon een daartoe strekkend verzoek tot het hoofd of de bestuurder heeft gericht.

Artikel 12, derde, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. Het districtshoofd kan bepalen, dat gedurende een door hem vastgestelde periode, die hij te allen tijde kan bekorten, de in het eerste lid aan het hoofd of de bestuurder opgelegde verplichting niet geldt ten aanzien van een jeugdig persoon, die van de hem aanvankelijk gegeven gelegenheid om de in het eerste lid bedoelde cursus te volgen niet of niet geregeld gebruik heeft gemaakt.

F

Artikel 67 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het zevende lid wordt gelezen:

7. Ten aanzien van kinderen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, worden geen arbeidskaarten afgegeven.

2. Het elfde lid wordt gelezen:

11. Het in de tweede volzin van het eerste lid bepaalde vindt ten aanzien van een vergunning, verleend op grond van artikel 9a, eerste lid, overeenkomstige toepassing.

G

In artikel 74, vijfde lid, wordt in plaats van „jeugdig persoon beneden 16 jaar” gelezen: kind als bedoeld in artikel 9, eerste lid.

H

In artikel 79bis wordt in plaats van „jeugdig persoon beneden 16 jaar” gelezen: kind als bedoeld in artikel 9, eerste lid.

I

In artikel 83, eerste lid, wordt in de plaats van „12, eerste lid;” gelezen: 12, vijfde lid, en wordt hierna ingevoegd: 12a, eerste lid;

Artikel V

De Stuwadoorswet (Stb. 1914, 486)³⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 4, derde lid, wordt achter „12” ingevoegd: „12a.

B

In artikel 4, vierde lid, wordt in plaats van „Titel II van de Nijverheidsonderwijswet” gelezen: de Wet op het leerlingwezen (Stb. 1966, 215).

³⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 25 maart 1971 (Stb. 225).

Artikel VI (Overgangsbepaling)

1. Een arbeider op wie:

a. artikel 12, eerste lid, van de Arbeidswet 1919 van toepassing is en

b. op 31 juli 1971 een der uitzonderingen op het arbeidsverbod, vervat in het tweede lid, onder a, het derde en het vierde lid van artikel 9 alsmede het eerste lid, onder a, van artikel 9a, van die wet, zoals deze artikelen op die datum luiden, van toepassing was,

heeft jegens het hoofd of de bestuurder van de onderneming aanspraak op volledige vergoeding van het loon dat hij derft tijdens de uren waarop hij ingevolge artikel 12 geen arbeid mag verrichten.

2. Ingeval de bedongen werktijd per week korter is dan de voor de betrokken functie normale werktijd over een week, verminderd met de voor die functie normale werktijd over een volle werkdag, wordt de aanspraak ingevolge het eerste lid verminderd in verhouding van de eerst bedoelde tot de laatst bedoelde werktijd.

3. De aanspraak geldt niet voor zover de arbeider de cursus verzuimt.

4. Op de vergoeding waarop ingevolge het eerste lid aanspraak bestaat, wordt een uitkering welke in verband met het volgen van de cursus uit anderen hoofde wordt genoten, in mindering gebracht.

5. In dit artikel wordt verstaan onder „arbeider” en „het hoofd of de bestuurder van de onderneming” wat daaronder wordt verstaan in de Arbeidswet 1919.

6. Voor de toepassing van dit artikel wordt:

a. met een arbeider op wie artikel 12, eerste lid, van toepassing is gelijkgesteld degene die krachtens artikel 4c van de Leerplichtwet 1969 een cursus aan een onderwijsinstituut moet volgen en een overeenkomst tot het verrichten van werkzaamheden in een gezinshuishouding heeft aangegaan;

b. met het hoofd of de bestuurder van de onderneming gelijkgesteld de wederpartij van een persoon als bedoeld onder a.

Artikel VII

Deze wet treedt in werking op 1 augustus 1971.

De gewijzigde tekst van de Leerplichtwet 1969 wordt door de zorg van Onze Minister van Justitie in het *Staatsblad* geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 6 mei 1971.

JULIANA.

De Staatssecretaris van Onderwijs
en Wetenschappen,

GROSHEIDE.

De Minister van Landbouw en Visserij,

P. J. LARDINOIS.

De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,

B. ROOLVINK.

Uitgegeven de achtste juni 1971.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 70/71, 11 182; Hand. II 70/71, bladz. 3500—3517,
3527—3550, 3558—3559;

Bijl. Hand. I 70/71, 11 182 (216); Hand. I 70/71, bladz. 1114—1119,
1131—1134.